

دانشگاه پیام نور

تاق و قوس در معماری ایران

(رشته معماری)

www.ketab.ir

فاطمه رجبی

سرشناسه	: رجبی، فاطمه، ۱۳۶۱ -
عنوان و نام پدید آور	: تاق و قوس در معماری ایران (رشته معماری)/ تألیف فاطمه رجبی؛ تهیه و تولید دفتر تدوین و تولید کتب و محتوای آموزشی.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه پیام نور، ۱۳۹۸ .
مشخصات ظاهری	: ۱۲۹ص.
فروست	: دانشگاه پیام نور؛ ۲۵۷۰. گروه مهندسی معماری و شهرسازی؛ ۲۴/۱.
شابک	: 978 - 964 - 14 - 0618 - 1
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: طاق ها- ایران - طرح و نقشه
موضوع	: Arches-- Iran -- Design and plans
موضوع	: معماری - ایران - راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: Architecture -- Iran -- Study and teaching (High)
موضوع	: معماری ایرانی -- تاریخ
موضوع	: Architecture, Iranian -- History)
شناسه افزوده	: دانشگاه پیام نور. دفتر تدوین و تولید کتب و محتوای آموزشی
رده بندی کنگره	: ۷۲۸/۱
رده بندی دیویی	: ۷۲۱/۱۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۷۰۲۱۰۵

دانشگاه پیام نور

اول مرداد ۱۳۹۸

تاق و قوس در معماری ایران

سازگان: ۳۰۰ جلد

مؤلف: فاطمه رجبی

ویراستار علمی: مهدی بقایری

۱۵۰۰۰۰ ریال

تهیه و تولید: دفتر تدوین و تولید کتب و محتوای آموزشی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز چاپ و توزیع دانشگاه پیام نور

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۱۴ - ۰۶۱۸ - ۱

ISBN: 978 - 964 - 14 - 0618 - 1

فروش این کتاب فقط از طریق نمایندگی های دانشگاه پیام نور مجاز می باشد و فروش

آن در سایر مراکز فروش کتاب موجب تعقیب قانونی فروشنده خواهد گردید

(کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ و متعلق به دانشگاه پیام نور است. تولید، کپی یا خلاصه برداری، نشر و ترجمه، چاپ، افست، توزیع گسترده، تهیه CD و ... این اثر یا بخشی از آن اعم از متن، طرح پشت و روی جلد و ... بدون اخذ مجوز کتبی از معاونت فناوری و پژوهش دانشگاه خلاف مقررات و تعرض به حقوق مادی و معنوی دانشگاه است. متخلفین وفق قانون حمایت از مولفان و مصنفان و هنرمندان دارای مسئولیت حقوقی و کیفری بوده و تحت پیگرد قرار می گیرند)

آدرس فروشگاه مرکزی چاپ و انتشارات دانشگاه پیام نور: تهران، خیابان شهید رجایی،

نرسیده به تقاطع آزادگان، جنب ورزشگاه یادآوران. تلفن: ۵۵۰۲۱۰۴ - ۵۵۰۹۸۳۸

سایت فروش اینترنتی: <http://digibook.pnu.ac.ir>

فهرست مطالب

پیشگفتار	نه
فصل اول. ساختار و تاریخچه پیوند چفد (قوس)	۱
هدف کلی	۱
هدف‌های یادگیری	۱
مقدمه	۱
۱-۱ پوشش‌ها در معماری ایران	۲
۱-۱-۱ پوشش تخت	۲
۱-۱-۲ پوشش سغ (منحنی)	۴
۲-۱ چفد	۵
۱-۲-۱ تعریف	۵
۲-۲-۱ تاریخچه	۵
۳-۲-۱ اجزا تشکیل‌دهنده چفد	۶
۴-۲-۱ تحلیل بارگذاری در چفد	۶
۵-۲-۱ سبک‌شناسی شکل چفدها	۱۳
۶-۲-۱ ویژگی و نحوه ترسیم چفدها	۱۶
۳-۱ توپزه	۴۳
۱-۳-۱ واژه‌شناسی	۴۳
۲-۳-۱ تاریخچه	۴۳
۳-۳-۱ شکل توپزه	۴۴
۴-۳-۱ نحوه اجرای توپزه	۴۴
۵-۳-۱ نحوه آجرچینی در توپزه	۵۰
۶-۳-۱ جان و بال در توپزه	۵۳

۵۷	خلاصه فصل اول
۵۸	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل اول
۶۱	فصل دوم. تاق
۶۱	هدف کلی
۶۱	هدف‌های یادگیری
۶۱	مقدمه
۶۲	۱-۲ کلیات
۶۲	۱-۱-۲ واژه‌شناسی تاق
۶۲	۲-۱-۲ تعریف تاق
۶۲	۳-۱-۲ سابقه تاریخی تاق
۶۳	۲-۲ سبک‌شناسی شکلی تاق‌ها
۶۳	۱-۲-۲ تاق آهنگ یا گهوا یا لوله‌ای
۶۴	۲-۲-۲ تاق چهاربند، چادس، خیمه پوش
۶۸	۳-۲-۲ تاق ترکیب
۷۱	۴-۲-۲ تاق کلیو (کلمبوه)
۷۶	۵-۲-۲ تاق و تویزه (تاق و لنگه، تاق و اریخ، تاق و چشمه)
۸۳	۶-۲-۲ کاربندی و یزدی‌بندی
۸۸	۷-۲-۲ تاق‌های دیگر
۹۲	خلاصه فصل دوم
۹۳	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل دوم
۹۵	فصل سوم. گنبد
۹۵	هدف کلی
۹۵	هدف‌های یادگیری
۹۵	مقدمه
۹۶	۱-۳ کلیات
۹۶	۱-۱-۳ تعریف
۹۶	۲-۱-۳ اجزای تشکیل دهنده گنبد
۱۰۳	۲-۳ ایستایی گنبد
۱۰۳	۳-۳ گونه‌شناسی گنبد
۱۰۴	۱-۳-۳ گنبدهای دویوخته پیوسته
۱۰۷	۲-۳-۳ گنبد دویوخته پیوسته میان‌تهی
۱۰۹	۳-۳-۳ گنبد دویوخته گسسته یا گسیخته
۱۱۵	۴-۳-۳ گنبدهای سه پوسته
۱۱۶	۴-۳ گنبد رک

۱۱۷	۵-۳ گنبدهای ترکیب.....
۱۱۷	۱-۵-۳ اجزای تشکیل دهنده گنبد ترکیب.....
۱۱۸	۲-۵-۳ تفاوت انتقال نیرو در گنبد ترکیب با گنبدهای دو پوسته.....
۱۱۸	۳-۵-۳ روش اجرای گنبد ترکیب.....
۱۲۳	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل سوم.....
۱۲۷	پاسخنامه خودآزمایی‌های چهارگزینه‌ای.....
۱۲۹	منابع.....

www.ketab.ir